

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.11, 26; Legea contenciosului administrativ - art.11, 21, 23; ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 487 din 02 Decembrie 2013)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a vulnerabilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.11, 26; Legea contenciosului administrativ - art.11, 21, 23; ș.a.) prin prisma drepturilor omului.

Evaluarea generală

1. Autorul proiectului este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul actului (potrivit proiectului și/sau notei informative). Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat drept urmare a adoptării Hotărârii Curții Constituționale nr.31 din 1 octombrie 2013, prin care au fost declarate neconstituționale prevederile art.11 alin.(4) al Legii cu privire la Banca Națională nr.548-XIII din 21 iulie 1995 și art.21 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 cu excepția prevederilor referitoare la retragerea licenței băncii și la actele impuse de Banca Națională a Moldovei în procesul de lichidare a băncii.

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Deși autorul, în nota informativă, subliniază condițiile ce au dus la elaborarea proiectului, finalitățile urmărite, enumeră principalele prevederi ale proiectului și elementele noi, totuși, aceasta nu conține o argumentare suficientă a promovării acestui proiect de lege. Din contra, din conținutul proiectului reiese că, opțiunile autorului sunt contrare legislației în vigoare și nu urmărește finalitățile ce rezultă din Hotărârea Curții Constituționale nr.31 din 1 octombrie 2013. Mai detaliat despre aceste aspecte ne vom referi în continuare în punctele acestui raport de expertiză.

În nota informativă autorul notează că, a coordonat acest proiect de lege cu organele interesate și a recepționat opiniile Băncii Naționale a Moldovei, Comisei Naționale a Pieții Financiare, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, Institutului Național al Justiției, autorităților publice centrale, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, Asociației Băncilor din Moldova și Universității de Stat din Moldova.

În acest sens, remarcăm faptul că, la dosarul de însoțire a proiectului de lege este anexată Sinteza obiecțiilor și propunerilor unde nu se regăsesc toate organele și părțile, enumerate de autor, cu care

acesta afirmă că s-a consultat. Mai mult ca atât, autorul trebuia să respecte cerințele legale și urma să transmită proiectul de lege spre avizare tuturor instituțiilor publice interesate (inclusiv Centrului Național Anticorupție și altor subiecți), să fie supus consultărilor publice cu societatea civilă, pentru formularea recomandărilor, iar, în final, avizele, sinteza recomandărilor recepționate trebuiau să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ.

Totodată, dosarul de însoțire trebuia să conțină Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate. Toate aceste cerințe sunt expres prevăzute în Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea 797-XIII din 02.04.1996, Hotărîrea Guvernului nr.190 din 21.02.2007. Din lipsa informațiilor, nu cunoaștem dacă autorii au realizat sau nu aceste cerințele legale.

Rezumînd cele constatate mai sus, subliniem faptul că, în lipsa tuturor actelor necesare pentru înaintarea inițiativei legislative, întreg procesul legislativ este perturbat și, drept consecință, Parlamentul nu dispune de tot setul de documente necesare pentru a-și îndeplini eficient sarcina sa legislativă. Or, Nota informativă și documentele necesare a fi anexate la dosar, cum ar fi avizele ministerelor și altor autorități de specialitate; avizul Centrului Național Anticorupție; Declarația de compatibilitate a proiectului cu legislația UE; Tabelul de concordanță a consultărilor cu societatea civilă, etc., sunt tot atât de importante ca și proiectul de lege, pentru ca societatea și deputații să cunoască domeniul propus reglementărilor și să ia o decizie în cunoștință de cauză.

5. Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor domenii/drepturi:

Drepturi garanții:

Dreptul la petiționare (art. 52 din Constituția RM)

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică la restabilirea dreptului încălcat în declarații (art. 53 din Constituția RM)

Dreptul la acces liber la justiție (art. 20 din Constituția RM)

Evaluarea de fond a proiectului

6. Respectarea principiului transparenței este asigurată suficient. Proiectul de act legislativ supus expertizei este plasat pe site-ul Parlamentului, astfel fiind respectat principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

Plus la aceasta notăm, că proiectul de lege a fost înaintat în Parlament spre examinare în mod prioritar, ceea ce corespunde prevederilor art.28/1 alin.(2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr.317/1994 și pct.1 din Hotărîrea Guvernului nr.1662/2002 privind modul de executare a hotărîrilor Curții Constituționale.

7. Respectarea principiului participării este asigurată insuficient. Reieșind din prevederile art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239 din 13.11.2008, autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional. Din lipsa informațiilor putem conchide că, societatea civilă, pînă la înregistrarea proiectului de lege în Parlament, nu a participat la elaborarea și examinarea acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 49/1 din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Totodată, comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legii, pe web-site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

Din moment ce proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Parlamentului, societatea civilă are

posibilitatea de a participa la examinarea acestuia și de a face recomandări.

8. Respectarea principiului responsabilizării este asigurată insuficient. Proiectul de lege nu conține prevederi exprese, ce se referă la posibilitatea persoanelor de a solicita de la autoritățile publice oferirea de argumente și de explicații pentru justificarea deciziilor și acțiunilor, precum și la posibilitatea persoanelor de a aplica o sancțiune autorităților publice pentru performanțe slabe.

Am putea doar remarca că, în contextul în care proiectul de lege se încadrează organic în sistemul juridic existent al legislației Republicii Moldova, acesta va putea fi supus, conform procedurilor indirecte, controlului legalității, iar în cazul în care în baza acestor prevederi legale vor fi adoptate careva acte, acestea vor putea fi supuse controlului în cadrul contenciosului administrativ.

9. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ normelor constituționale. Proiectul/actul normativ nu este conform Constituției. Prevederile din proiect contravin art.20, 26, 53, art.114 din Constituția Republicii Moldova. Mai detaliat despre aceste aspecte relatăm în pct.16 al raportului de expertiză.

10. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ legislației corelative. Proiectul/actul normativ nu este conform legislației corelative. Un șir de prevederi din proiect nu corespund cu normele cuprinse în legislația corelativă. Despre aceste necorespunderi relatăm în pct.16 din prezentul raport.

11. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ standartelor internaționale. Proiectul/actul normativ este conform standardelor internaționale. Șirul obiecțiilor formulate în pct.16 din raport relevă necorespunderea acestui proiect de lege cu standardele internaționale, or acest proiect de lege va aduce atingere standardelor europene de protecție a drepturilor omului, enunțate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

12. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței Curții Constituționale. Proiectul/actul normativ nu este conform jurisprudenței Curții Constituționale. Din conținutul proiectului reiese că, opțiunile autorului nu urmăresc finalitățile ce rezultă din Hotărârea Curții Constituționale nr.31 din 1 octombrie 2013, din contra, chiar contravin acesteia. Mai detaliat despre necorespunderea proiectului jurisprudenței Curții Constituționale le analizăm în pct.16 din acest raport de expertiză.

13. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței CtEDO. Proiectul/actul normativ nu este conform jurisprudenței CtEDO. Aplicarea în practică a prevederilor din proiect va duce atingere drepturilor consacrate în Convenția Europeană privind Drepturile Omului, în mod special dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, etc. Despre aceste neconcordanțe menționăm mai detaliat în pct.16 al raportului de expertiză.

14. Impactul proiectului/actului normativ prin prisma drepturilor omului. Proiectul/actul normativ limitează drepturile/libertățile. În forma în care acest proiect de lege este prezentat în Parlament, acesta limitează drepturile și libertățile omului stabilite expres în Constituție, printre care enumerăm accesul liber la justiție (art.20), dreptul la apărare (art.26), dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art.53), etc. Despre aceste limitări în drepturi menționăm în pct.16 din prezentul raport.

15. Impactul gender al proiectului. Proiectul/actul normativ este gender neutru. Proiectul de lege nu reglementează aspectul gender. Nu au fost depistate norme care ar discrimina sau limita drepturile, libertățile și șansele femeilor în raport cu bărbații.

16. Analiza detaliată a textului proiectului.

Nr.	Articol	Text	Obiecții	Factorii de vulnerabilitate	
1		<p>art.I pct.1</p> <p>Art. I. - Legea cu privire la Banca Națională nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 56-57, art. 624), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și completează după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 11:</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>"(4) Actele Băncii Naționale în domeniul politicii monetare și valutare, inclusiv măsurile de salvagardare, actele Băncii Naționale cu privire la administrarea specială asupra băncii, actele Băncii Naționale adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acțiunilor entităților supravegheate de Banca Națională, precum și</p>	<p>Prevederile propuse în pct.1 contravin legislației în vigoare din domeniu și contravin principiilor de bază ale legiferării.</p> <p>Autorul propune o nouă redacție a art.11 alin.(4) în care: enumără actele administrative ale Băncii Naționale exceptate de la procedura generală; stabilește dreptul de contestare a acestora doar sub aspectul procedurii de adoptare; stabilește termenul de contestare de 30 de zile, însă fără să specifice momentul de când începe să curgă acest termen și fără să delimiteze caracterul actului administrativ.</p> <p>În primul rând, aceste norme limitează și restrânge aplicarea prevederilor cu caracter general stabilite prin Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000. Articolul 3 din lege delimitează</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței Curții Constituționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței CtEDO; Prevederi care limitează drepturile/libertățile; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;</p>	<p>Recomandăm revizuirea substanțială a art.11, prin aducerea conținutului normelor propuse în alin.(4) și (5) în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, Constituției, jurisprudenței Curții Constituționale și jurisprudenței CEDO. Totodată, propunem excluderea în totalitate a alin.(6) din art.11.</p>

		<p>măsurile implementate de Banca Națională sau de administratorul special în cursul administrării speciale a băncii pot fi contestate doar sub aspectul procedurii de adoptare, în termen de 30 de zile, la Consiliul de administrație, prin depunerea unei cereri prealabile.";</p> <p>se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:</p> <p>"(5) Consiliul de administrație examinează cererile prealabile privind actele Băncii Naționale prevăzute la alin.(4) în termen de 15 zile de la data depunerii.</p> <p>(6) Cererile de contestare a actelor Băncii Naționale prevăzute la alin.(4) se examinează de instanța de judecată, în termen de 3 luni din data depunerii, sub aspectul procedurii de adoptare, cu condiția respectării obligatorii de reclamant a procedurii prevăzute la</p>	<p>actele administrative, care pot fi cu caracter normativ și individual.</p> <p>Conform art.14 al legii menționate, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen de 30 de zile nu se extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ. Plus la aceasta, potrivit art.13, legalitatea unui act administrativ cu caracter normativ, emis de o autoritate publică, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces într-o pricină de drept comun, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.</p> <p>În rîndul doi, examinarea actelor administrative</p>		
--	--	---	--	--	--

		alin.(4) și (5)."	<p>ale Băncii Naționale doar sub aspectul procedurii de adoptare, prevăzută în art.11 alin.(4) și alin.(6), nu poate fi acceptată, întrucât contravine Constituției, jurisprudenței Curții Constituționale și principiilor legislației în vigoare. În situația în care și legile se supun controlului constituționalității de către Curtea Constituțională, este inadmisibil ca actele Băncii Naționale să nu fie pasibile de control al legalității și să fie exceptate de la examinarea în fond. Este necesar de a remarca că, sub aspectul procedurii de adoptare pot fi examinate doar actele administrative ale autorităților ce au competențe constituționale în adoptarelor. Astfel, doar sub aspect procedural pot fi examinate actele administrative ale Băncii Naționale ce rezultă din dreptul exclusiv la emisia monetară, așa cum prevede</p>		
--	--	-------------------	--	--	--

art.130 alin.(3) din Constituție, ținând cont de faptul că, emisia se efectuează conform deciziei Parlamentului.

În rîndul trei, fixarea în alin.(6) a termenului de 3 luni în care urmează să fie examinate cererile de contestare a actelor Băncii Naționale de către instanța de judecată, contravine legislației, jurisprudenței Curții Constituționale și chiar jurisprudenței CtEDO. Acest subiect este abordat de Curtea Constituțională în Adresa la Hotărîrea nr.31/2013, adresată Parlamentului, unde sunt formulate recomandările Curții în acest sens. Astfel, Curtea reține că, atît cadrul legal național, cît și cel internațional prescriu examinarea în termen rezonabil a cauzelor deduse spre soluționare instanțelor de judecată. Examinarea cauzei în termen rezonabil constituie unul

din principiile procesului civil. Ținând cont de criteriile de determinare a termenului rezonabil (complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților, importanța procesului pentru cel interesat), Curtea reține că, stabilirea prin lege a unor termene fixe de soluționare a litigiilor incumbă statului o obligație pozitivă, însă o eventuală depășire a acestora poate determina încălcarea dreptului la un proces echitabil și, în consecință, poate conduce la condamnarea Republicii Moldova la Curtea Europeană. În context, Curtea reține că, după complexitate, litigiile referitoare la sectorul financiar implică examinarea amplă a tuturor circumstanțelor și aspectelor pertinente, din care cauză, în anumite cazuri, termenul de 3 luni poate fi insuficient.

2	art.II, pct.2	<p>Art. II. - Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>...</p> <p>2. La articolul 21:</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>"(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2), pînă la soluționarea definitivă a cauzei de către instanța de judecată nu poate fi suspendată executarea actelor Băncii Naționale cu privire la retragerea licenței băncii, cu privire la inițierea procedurii de lichidare silită a băncii, precum și măsurile implementate de Banca Națională sau de lichidator în cursul lichidării silite a băncii.";</p>	<p>Prevederile alin.(3) art.21 sunt necesare a fi corelate cu Hotărîrea Curții Constituționale nr.31/2013, prin s-a declarat expres că, poate fi suspendată executarea actelor referitoare la retragerea licenței băncii și la actele impuse de Banca Națională a Moldovei în procesul de lichidare a băncii.</p> <p>În continuare, prin alin.(4) - (10) autorul prevede o procedură specială și detaliată de examinare a măsurii de asigurare în cadrul unui proces judiciar și anume suspendarea actelor Băncii Naționale. Aceste prevederi pot fi acceptate doar în cazul în care acestea vor avea un caracter general ce se va referi la procedura de suspendare a executării tuturor actelor administrative, fără nici o derogare. Mai mult ca atît, această procedură</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței Curții Constituționale; Prevederi care limitează drepturile/libertățile; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;</p>	<p>Recomandăm revizuirea propunerilor legislative prin prisma Hotărîrii Curții Constituționale nr.31/2013.</p>

<p>se completează cu alineatele (4) - (10) cu următorul cuprins: "...."</p>	<p>derogatorie este contrară normelor corelative ce reglementează astfel de proceduri în procesul de judecată.</p> <p>În proiect se prevede că, suspendarea actelor BNM poate fi cerută în instanța de judecată doar după contestarea acestor acte la Consiliul de Administrare a BNM, în termen de 30 de zile de la adoptarea hotărârii Consiliului de Administrare al BNM pe marginea cererii prelabile privind aceste acte sau de la nesoluționarea în termen. Se primește o situație cel puțin bizară, deoarece contestarea unui act administrativ cu cerere prelabilă este o etapă premergătoare și obligatorie pentru adresare în instanța de judecată în contencios administrativ. Or, suspendarea unui act administrativ este o măsură de asigurare luată de instanța de judecată numai după ce</p>
---	---

			<p>aceasta primește în procedură spre examinare acțiunea în contencios administrativ.</p> <p>O astfel de abordare a autorului denaturează întreg conceptul și procedura măsurilor de asigurare în cadrul unui proces judiciar. Mai mult ca atât, se acordă competențe exagerate Consiliului de Administrație al BNM în raport cu competențele instanței de judecată de a aplica măsuri de asigurare. Or, aceste măsuri se admit de judecător în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești (art.174 CPC).</p>		
3	art.II, pct.3	3. La articolul 23 alineatul (3) va avea următorul cuprins:	Aceste reguli speciale de examinare în instanța de judecată a cererilor de	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare normelor din	Este necesar de revizuit în totalitate aceste prevederi, pornind de la obiecțiile formulate mai sus, pentru a le

		<p>"(3) Cererile de contestare a actelor prevăzute la art.11 alin.(4) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei se examinează de instanța de judecată doar sub aspectul procedurii de adoptare, în termen de 3 luni din data depunerii..."</p>	<p>contestare a actelor Băncii Naționale intervin și limitează competențele instanțelor de judecată. În acest sens sunt relevante concluziile Curții Constituționale, care a constatat expres că: "instanțele judecătorești urmează să dispună de plenitudinea prerogativelor procesuale pentru soluționarea justă a cauzei, fără stabilirea unor limitări nejustificate în acțiunile care urmează a fi întreprinse, pentru ca la realizarea scopului final hotărîrea judecătorească să nu devină doar una iluzorie."</p> <p>Mai mult ca atât, aceste norme din proiect aduc atingere drepturilor garantate de Constituția Republicii Moldova, printre care dreptul la apărare, accesul liber la justiție, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.</p> <p>În conformitate cu art.20 din Constituție, orice persoană are dreptul la</p>	<p>legislația corelativă; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței CtEDO; Prevederi care limitează drepturile/libertățile; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;</p>	<p>aduce în concordanță cu dispozițiile constituționale și cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.</p>
--	--	---	--	---	--

satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngădi accesul la justiție.

Conform art.26 din legea fundamentală a statului, fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale. Iar, potrivit art.53, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională în hotărîrea sa: "unele prevederi derogatorii din cele supuse controlului constituționalității constituie o

			<p>restrângere nejustificată impusă de legiuitor sub aspectul independenței activității instanțelor judecătorești, iar limitarea prerogativei acordate reclamantului de a putea solicita instanței suspendarea actului administrativ, ca măsură asiguratorie pînă la pronunțarea hotărîrii, face imposibilă apărarea persoanei împotriva încălcării neîntemeiate a drepturilor și libertăților sale constituționale și nu creează garanții suplimentare de asigurare a legalității, fapt ce contravine articolelor 6, 20 alin.(1) și 114 din Constituție.”</p>		
4	art.III	<p>Art.III. - Codul de procedură civilă nr.225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 415), se modifică și se completează după cum urmează: "....."</p>	<p>Referitor la normele de completare a Codului de procedură civilă, formulăm aceleași obiecții înaintate la art.I și art.II din proiect. În consecință, aceste propuneri de completare a CPC, la fel, nu pot fi acceptate,</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței Curții Constituționale; Prevederi necorespunzătoare</p>	<p>Este oportun de a vedea substanțial prevederile art.III din proiect prin prizma obiecțiilor formulate la art.I și art.II din proiect.</p>

			fiind conexe cu reglementările art.I și art.II din proiect.	are jurisprudenței CtEDO; Prevederi care limitează drepturile/libertățile; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;	
--	--	--	---	---	--

Concluzii

Din analiza proiectului de lege putem afirma, cu certitudine, că acest proiect de lege contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova și normelor cuprinse în legislația corelativă.

Proiectul este contrar jurisprudenței Curții Constituționale, iar opțiunile autorului nu urmăresc finalitățile ce rezultă din Hotărârea Curții Constituționale nr.31 din 1 octombrie 2013, din contra chiar contravin acesteia.

Aplicarea în practică a prevederilor din proiect va duce atingere drepturilor consacrate în Convenția Europeană privind Drepturile Omului, în mod special, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, etc. Sub acest aspect, proiectul de lege nu corespunde nici standardelor internaționale, or acest proiect de lege va aduce atingere standardelor europene de protecție a drepturilor omului, enunțate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Intenția autorului este de a impune norme juridice speciale privind procedura de contestare a actelor Băncii Naționale și examinarea acestora în instanța de judecată, cu stabilirea unor condiții și termeni prin derogare de la procedura generală. O astfel de abordare nu poate fi acceptată din punct de vedere conceptual și este contrară spiritului și constatărilor Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.31/2013.

În consecință notăm că, în redacția și forma în care este propus acest proiect de lege, acesta nu poate fi prezentat spre examinare și adoptare în Parlament. Se impune imperios revizuirea substanțială a acestuia și aducerea în corespundere cu prevederile Constituționale, prin prisma Hotărârii Curții Constituționale nr.31/2013, ținând cont și de obiecțiile expuse în prezentul raport de expertiză.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției